

Utvecklingstrappan

Hållpunkts-OL/kur-OL

Ledstångs-OL

S V Ä R T	Ö.	Genomskåda banläggaren.	
	Ä.	Svåra vägval.	
	Ä.	Använda rätt teknik vid rätt tillfälle. Taktiskt tänkande.	
	Z.	Kontroller och sträckor på skrå.	
	V I O L E T T	Y.	Svåra kontrollpunkter i detaljfattig terräng. Få inläsningspunkter.
		X.	Fartanpassning med hänsyn till terräng och den egna förmågan.
	O R A N G E	V.	Svårare men tydliga kontrollpunkter. Kontroller i kurv bilden.
		U.	Vägval. Längre sträckor i kuperad terräng. Bedöma höjd- och nivåskillnader.
		T.	Förenkla, förstora och förlänga kontroll.
		S.	Kompass-, styrteknik via hållpunkter.
R.		Avståndsuppfattning. Stega mindre än 200 m.	
Q.		Strukturera, förstora och förenkla kart bilden.	
P.		Vägvalsbedömning, avstånd, framkomlighet, fartanpassning.	
O.		Mer höjdformationer. Naturliga ledstänger.	
G U L	N.	Kompass- och styrteknik mot kontroll.	
	M.	Förståelse av färger och tecken som markerar framkomlighet.	
	L.	Höjdförståelse. Stor och liten höjd, högsta punkten.	
	K.	Kompass, styrteknik mindre än 300 m mot tydlig ledstång.	
V I T	J.	Gena och snedda, mindre än 100 m.	
	I.	Vara uppmärksam på terrängföremål bredvid ledstång.	
	H.	Vara uppmärksam på mindre tydliga ledstänger.	
	G.	Enkel vägvalsbedömning, kort eller lång väg.	
G R Ö N	F.	Mer kartteckenkunskap. Andra typer av ledstänger.	
	E.	Känna till hur start, kontroll och mål markeras. Framförhållning, tänka framåt. Vara uppmärksam på ledstångsbyte.	
	D.	Känna till och orientera efter entydiga ledstänger.	
	C.	Handgrepp, vikning, tumgrepp, kartpassare, kontrollkort, stämpelteknik.	
	B.	Passa kartan med hjälp av terräng och kartpassare.	
	A.	Kartförståelse, passa kartan. Kartans färger, de vanligaste karttecknen.	

Banläggarttrappan/Orienteringsmoment

<p>K 17 Finorientering i detaljrik terräng</p> <p>K 16 Grovorientering i svår kurvbild</p> <p>V 4 Svår vägvalsbedömning</p>
<p>K 15 Kontrolltagning i detaljfattig terräng</p> <p>K 14 Kontrolltagning utan tydlig uppfångare</p>
<p>K 13 Grovorientering i enkel kurvbild</p> <p>K 12 Finorientering mot tydlig kurvbildskontroll med tydlig uppfångare</p> <p>K 11 Grovorientering över tydliga hållpunkter mot tydlig uppfångare</p> <p>V 3 Bedömning av längd, löpbarhet och säkerhet</p>
<p>K 10 Kort finorientering mot tydlig planbildskontroll med säker uppfångare</p> <p>K 9 Lätt kurvbildsorientering</p> <p>K 8 Lätt grovorientering mot säker uppfångare</p> <p>K 7 Gena mot säker uppfångare</p> <p>V 2 Bedömning av längd och löpbarhet</p>
<p>K 6 Gena över öppet området mot säker uppfångare</p> <p>K 5 Svårare ledstångsorientering</p> <p>K 4 Kontroll vid sidan av ledstång</p> <p>V 1 Enbart längdbedömning</p>
<p>K 3 Lätt ledstångsorientering, ledstångsbyte på sträckan (max två byten per sträcka)</p> <p>K 2 Lätt ledstångsorientering, ledstångsbyte vid kontroll</p> <p>K 1 Lätt ledstångsorientering, given riktning</p>

Banbeskrivning

Svårigheterna på svart och blå bana ska alltid anpassas till de skickligaste löparnas kunskaper, även om orienterare av andra kategorier kan delta. Ökningen i svårighetsgrad jämförd med tidigare banor består i att andelen kurvbildsorientering ökar, att detaljrik terräng och små terrängdetaljer kan, eller ska, utnyttjas. All typ av terräng kan förekomma. Mycket fysiskt krävande terräng ska dock undvikas på blå bana.

Svart: HD18, HD20, HD21, HD35, HD40, HD45, H50, H55, Ö8, Ö9

Blå: D50, D55, HD60, HD70, HD75, Ö7

All typ av terräng kan förekomma. Mycket fysiskt krävande terräng bör dock undvikas. Alla typer av kontrollpunkter kan användas. Jämfört med orange och röd bana ställer violett bana ökade krav på förmågan att sträckplanera, att väga snabbhet mot säkerhet, att ta kontroller utan tydlig uppfångare bakom. Inläsningsmöjligheterna ska dock finnas inom rimlig avstånd. Man skall dessutom kunna använda rätt teknik vid kontrolltagning.

Klasser: HD16, Ö6

Orange och röd bana

Terrängen bör vara lättframkomlig, måttligt kuperad och bestå av skogsmark, gärna med inslag av kulturmark. Skillnaden mellan orange och röd bana är i huvudsak att svårframkomlig och tung terräng helt skall undvikas på orange bana. Terrängdetaljerna ska vara tydliga på både orange och röd bana. Jämfört med grön, vit och gul bana kan svårare kontrollpunkter användas, t.ex större sänkor, tydliga åsar, höjder och branter. En säker inläsningspunkt högst 200 m före kontrollen och en tydlig uppfångare bakom ska också finnas.

Orange: HD14, D45M, D55M, U4, Ö4

Röd: HD20M, HD21M, HD35M, H45M, Ö5

Gul bana kan förläggas till något svårare terräng, men framkomligheten ska fortfarande vara god. Terrängen bör bestå av ett sammanhängande system av vägar, stigar, staket, vattendrag, öppen mark och liknande. Kontrollpunkterna kan utgöras av svårare terrängföremål, t.ex högst uppe på en mycket tydlig höjd, men måste alltid föregås av en tydlig utgångspunkt. En säker uppfångare ska finnas bakom kontrollen.

Klasser: HD12, U3, Ö2, Ö3

Terrängvalet ska vara samma som för grön bana, dvs tydliga och sammanhängande planbildsdetaljer, vägar, stora stigar, öppen mark, byggnader osv. Kontrollerna ska endast markera avslutningen på en sträcka och övergången till en ny. Därför ska kontrollföremålen vara lättidentifierade och tydliga. Utöver kontrollpunkterna på grön bana kan exempelvis stenar, branter och staket förekomma som kontrollpunkter.

Klasser: HD10, U2, Ö1

Banan skall läggas i terräng med tydliga och sammanhängande planbildsdetaljer, vägar, stora stigar, byggnader, öppen mark osv. Kontrollerna ska alltid placeras på ledstången och endast vara kvittenspunkt på att löparna följer det självklara vägvalet. Kontrollföremålen kan utgöras av stigkrökar, vägförgreningar, ledningsstolpar, byggnader osv

Klasser: Inskolning, U1